

Croeso'r Eglwysi yn y Sioe

A hithau'n nesáu at ganol mis Gorffennaf, a'r ysgolion yn paratoi i gau am yr haf, bydd ardal Llanelwedd unwaith eto yn paratoi i groesawu 50,000 o ymwelwyr yn ddyddiol dros gyfnod o 4 diwrnod rhwng y 24ain a'r 27ain o'r mis yma ar gyfer y Sioe Fawr flynyddol. Dyma ddathliad o fyd a bywyd amaethyddol Cymru, lle bydd ffermwyr a chynhyrchwyr bwyd yn dangos eu cynnyrch, ynghanol cystadlu brwd a llawer o ddigwyddiadau ac adloniant amrywiol, o geffylau'n perfformio i awyrennau yn hedfan drosodd gyda'u campau. Mae'n faes sylweddol, gyda dros 700 o stondinau, yn arddangos a gwerthu pob math o gynnyrch.

Ynghanol hyn i gyd, mae'r eglwysi yn ceisio bod yno i gyfarfod a gwasanaethu pwy bynnag sydd am droi i mewn atom. Yn ôl yr arfer bydd stondin Cytûn yn agored rhwng 8.00 y bore a 6.00 y nos bob dydd, gyda phaned, teisen gri a sgwrs ar gael unrhyw bryd. Cynhelir cyfarfod gweddi bob bore am 8.00, oedfa am 11.00 a gwasanaeth byr eto am 5.00. O fewn y babell ceir ardal gweithgaredd plant, a diolch am waith tîm gweithwyr plant Esgobaeth Abertawe ac Aberhonddu sy'n trefnu hyn ar ein cyfer. Diolch hefyd i Undeb y Mamau am ofalu ar ôl y baned yn y babell. Yn ôl eu harfer bydd y Cyngor Ysgolion Sul yno gyda dewis eang o adnoddau yn Gymraeg a Saesneg, ac yn hapus i drafod agweddau o weinidogaeth a chenhadaeth yr eglwys. Bydd tîm gweddi ar gael yno hefyd trwy gydol yr wythnos, a chornel weddi bwrpasol ar y stondin. Elfen bwysig arall yw presenoldeb Tir Dewi yn y babell, yr elusen Gristnogol sy'n cefnogi lles a budd ffermwyr Cymru.

Mae'r gweithgaredd ffurfiol yn cychwyn ar y nos Sul cynt, gyda gwasanaeth am 6.00 yn eglwys y plwyf, a'r oedfa honno yng ngofal Llywydd y sioe a'i gaplan, sydd eleni o sir Forgannwg. Yna fe fydd cannoedd fel arfer yn heidio gyda'r nos i'r Sied Ddefaid ar gyfer Moliant y Maes blyneddol, lle ceir cymanfa ganu ddwyieithog.

Agwedd bwysig arall o'n gwaith ar y maes yw'r gwasanaeth caplaniaeth. Bydd tîm o gaplaniaid ar wasanaeth 24 awr, gyda nifer yn crwydro'r maes yn sgwrsio a chynorthwyo, lle bynnag mae'r angen. Diolch am waith y caplaniaid hyn, ac os oes yna rywrai o ddarlennwyr *Cenn@d* mewn ffordd i ystyried bod yn gaplaniaid yn y dyfodol, buasem yn falch o glywed gennych. Mae hyfforddiant llawn ar gael, ac mae gwirioneddol angen mwy o gaplaniaid sy'n siarad Cymraeg arnom.

Felly os byddwch yn mynd i gyfeiriad y Sioe, cofiwch alw mewn i'n gweld – mae'r stondin ar res 'D', heb fod yn bell o stondin y Cyngor Llyfrau. Mae croeso cynnes yno i bawb.

Aled Davies

Heriau blwyddyn yr amaethwr

Wel, dyma ni, blwyddyn arall wedi mynd heibio a ninnau ar drothwy Sioe Frenhinol arall, lle bydd amaethwyr o bob rhan o Gymru yn dod at ei gilydd i fwynhau rhoi'r byd yn ei le a bod yng nghanol y cynnyrch gore sydd gan gefn gwlad i'w gynnig!

Rwyf wedi bod yn ffermio bellach ers dros bedwar deg o flynyddoedd ac yn yr amser hwnnw wedi profi llawer iawn o newid a heriau yn y diwydiant. Mae rhai pethau o fewn fy ngallu i newid a phethau eraill na allaf eu newid – fel yr un peth sydd yn allweddol bwysig i ffarmwr sef y tywydd!

Roedd sychdwr y llynedd yn enghraifft dda o hynny. Roedd gwres llethol yr haf a'r diffyg glaw yn golygu i ni orfod bwydo'r gwartheg gyda phorthiant oedd i fod i'w bwydo dros fisoedd y gaeaf! Er ein bod wedi gallu delio gyda'r sefyllfa yna drwy brynu porthiant i fewn i'r anifeiliaid, mae'n dangos yn yr oes sydd ohoni bod newid hinsawdd yn her fawr i amaethu ar hyn o bryd. Wrth imi ysgrifennu hwn, mae'r newyddion yn dangos gwres, sychdwr a thanau dros Ewrop, a llifogydd yn rhannau eraill o'r byd, ac mae'r byd amaeth yn cael ei gyfri'n rhan o'r broblem gan rai gwyddonwyr.

Fferm laeth sydd gen i adre ac mae'n ofynnol i ni bellach gofnodi ein cerddeddiad carbon, cadw record o'r lefelau nitrogen sydd yn cael ei ddefnyddio ar y tir, gofalu bod yr anifeiliaid yn cael eu porthi ar borfa neu gynnrych naturiol o'r ffarm sydd ddim yn cael ei brynu i mewn. Yn sicr, mae'r amgylchedd a newid hinsawdd wedi dod yn fwy amlwg dros y blyneddau dwythau.

Mi rydym hefyd ar y fferm newydd ddod allan o gyfnod clo oherwydd TB ar y gwartheg am 8 mis gyda gwaharddiad ar brynu a gwerthu anifeiliaid. Mae'n siŵr gen i ei bod yn dibynnu ar bersonoliaeth y ffermwr sut mae'n delio gyda'r sefyllfa

(parhad ar y dudalen nesaf)